

7/7J100 GK 27

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AĞRI MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. ABDULLAH KOÇ'A AİT 7/73100 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Murat Nehrinde balık ölümleri olduğuna dair gelen ihbar üzerine İl-İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ekipleri tarafından yerinde inceleme gerçekleştirilmiş, balık ölümlerinin olduğu belirtilen yerden su ve balık numuneleri alınarak ilgili laboratuvara gönderilmiştir.

Gelen analiz sonuçlarına göre Bakanlığımızca takibi yapılacaktır. Ayrıca konu gereği için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na da iletilmiştir.

Türkiye genelindeki balık ölümü vakaları özellikle yaz sonu, sonbahar aylarında akarsularda yaşanan kuruma, su seviyesinin azalmasına bağlı olarak sudaki oksijen miktarının düşmesi veya ilkbahar aylarındaki yoğun yağışlar nedeniyle sularda oluşan turbidite (bulanıklık) nedeniyle gerçekleşmektedir. İnceleme günü suyun rengi ve kokusunda anormallik gözlenmemiş olup, balık ölümlerinin durduğu görülmüş, ölümlere neden olacak bir etken tespit edilememiştir. Analiz sonuçlarına göre gerekli iş/işlemler yürütülecek olup konu hassasiyetle takip edilmektedir.

Bakanlığımızca, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun 20'nci Maddesi ve Su Ürünleri Yönetmeliği'nin 11'inci Maddesi kapsamında sucul canlıların ve bunları tüketenlerin sağlığının korunması amacıyla alıcı ortam su kirliliği izleme çalışmaları yapılmaktadır. Yine mezkûr Kanun'un 20'nci Maddesine göre yayımlanan Yönetmelikteki yasak, sınırlama ve yükümlülöklere aykırı durumlar için ise Kanun'un 36'ncı Maddesinin birinci Fıkrasının (h) Bendi hükümleri doğrultusunda idari para cezası uygulanmaktadır. Bakanlığımızca yapılan izlemeler sucul canlıların ve bunları tüketenlerin sağlığının korunmasını kapsamakta olup ölüm vakalarının atık deşarjı nedeniyle yaşandığına ilişkin bulguya rastlanması halinde hem 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında işlem tesis edilmekte hem de ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na konu resmi olarak bildirilmektedir.

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında, alıcı ortamda su kirliliğinin tespiti için belirlenmiş olan 825 adet su numunesi istasyonunda izleme çalışmaları periyotlar halinde yapılmaktadır. Bu doğrultuda, Murat Nehri üzerinde, Ağrı İl sınırları içerisinde 2 (iki), Muş İl sınırları içerisinde 2 (iki), Bingöl İl sınırları içerisinde 1 (bir) ve Elazığ İl sınırları içerisinde 1 (bir) olmak üzere toplam 6 (altı) farklı su numunesi istasyonda izleme çalışmaları yürütölmektedir. Ülkemiz genelinde alıcı ortamda su kirliliğinin tespiti için yılda 2 dönem (Mayıs ve Eylül) halinde alınan su numunelerinde; sıcaklık, çözünmüş oksijen, koku, renk, pH, elektriksel iletkenlik, askıda katı madde, amonyum iyonu, nitrit iyonu, nitrat iyonu, kimyasal oksijen ihtiyacı ve fekal koliform bakteri sayısı parametreleri açısından izleme yapılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütölen "Havza Bazlı Su Kalitesinin İzlenmesi Projesi" ile 25 havzada tüm izlemeler (gözetimsel, operasyonel ve korunan alan) gerçekleştirilecektir. Proje ile yıllara sari olarak sürekli, eksiksiz ve standardize edilmiş izleme verileri elde edilerek, Ülkemizde eksikliği tespit edilen bütöncöl izleme verilerinin (tüm su kütlelerinde kimyasal, biyolojik ve hidromorfolojik izleme) üretimi tamamlanmış olacaktır. Bu kapsamda projenin ilerleyen sürecinde, Fırat-Dicle Havzası İzleme Programı'nda yer alan, "Murat Nehri" üzerindeki izleme noktaları da izlenmiş olacaktır.

Murat nehri üzerinde 2019/198 - 2020/203-204-205-206 ruhsat no'lu 5 adet kum ocağı mevcut olup; herhangi bir faaliyet sürdürölmektedir. Ayrıca nehir üzerinde planlama aşamasında 1 adet HES projesi mevcuttur.